

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Kjell Vidar Seljevoll
Miljøvern avdeling

Innvalgstelefon
73 19 92 25

Vår dato
01.09.2015
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2015/6107-433.51
Deres ref.

Verran kommune
Liaveien 1
7790 MALM

Avslag på søknad om felling av kongeørn Verran og Åfjord 31082015

Verran kommune har 31. august 2015 søkt om iverksetting av skadefelling av kongeørn i Verran og Åfjord kommuner. Dette med henvisning til informasjon om påviste tap av tamrein til kongeørn i grenseområdene mellom kommunene. Utfra en samlet vurdering av situasjonen finner Fylkesmannen ikke grunnlag for å tillate skadefelling kongeørn. Vedtaket er fattet i samråd med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Vedtaket kan etter reglene i forvaltningsloven påklages.

Det vises til søknad fra Verran kommune i e-post 31. august 2015. Det er sendt likelydende søknader til Fylkesmennene i Nord- og Sør-Trøndelag. I samråd med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag behandles begge søknadene av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag formidlet muntlig avslag på søknaden om felling av kongeørn 31.8.15 per telefon til Verran kommune v/Grete Mari Sand og Fosen Reinbeitedistrikt v/Leif Arne Jåma. Dette brevet er en skriftlig bekreftelse på avslag på søknaden om skadefelling av kongeørn, formidlet muntlig 31.8.15.

Bakgrunn

Verran kommune søkte den 17. august 2015 på vegne av Fosen reinbeitedistrikt om skadefellingstillatelse på 1 kongeørn i grenseområdene mellom Åfjord og Verran kommuner. Likelydende søknader ble sendt både Fylkesmannen i Sør-Trøndelag og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag behandlet søknaden i samråd med Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. Det ble gitt avslag på søknaden om felling av kongeørn.

31. august 2015 har Verran kommune fremmet en ny søknad om skadefelling av kongeørn i Åfjord og Verran kommune, med henvisning til tidligere søknad. Det er nå påvist kadaver av to ytterligere to simler som er drept av kongeørn i området 18. august og 26. august 2015. Noe som tilsier at tre simler og to kalver er gjenfunnet drept av kongeørn i området i august 2015.

Hjemmelsgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 1, 3 og 12.

Av rovviltforskriften § 12 fremgår følgende;

Fylkesmannen kan gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer, jf. viltloven § 14. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes vilkår til fellingstillatelsen.

I kommentarene til § 12 i rovviltforskriften står det videre:

For felling av kongeørn er det et vilkår at andre tiltak for å forebygge skade er utprøvd i rimelig utstrekning. Kongeørn opptre som skadevolder i mer avgrensede tidsperioder enn de andre artene, og skader kan ofte forebygges gjennom enklere tiltak. Fellingstillatelser kan gis for å stoppe en pågående skadesituasjon, men det tillates ikke felling utelukkende for å forhindre fremtidige skader som for de andre artene. Fylkesmannen kan derfor gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at fellingen kan rettes mot bestemte individer som volder skade. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at etablerte par eller voksenfugler skal være unntatt og at felling foretas av nærmere bestemte personer. Felling kan iverksettes uten hensyn til fredning, men skal følge bestemmelsene om ordinær jaktutøvelse fastsatt i medhold av viltloven.

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Etter naturmangfoldlovens § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig, jf. naturmangfoldlovens § 8.

I NINA rapport 1158, *Estimering av antall hekkende par kongeørn basert på kjent forekomst i Norge for perioden 2010–2014* er populasjonen av kongeørn estimert til 963 (652–1139) hekkende par i perioden 2010–2014. Dette estimatet bygger kun på kjent forekomst av kongeørn fra Rovbase og inkluderer ikke en vurdering av bestanden i tomme arealer, dvs. arealer hvor det ikke er kjent forekomst av kongeørn, enten som følge av mangelfull kartlegging, mangelfullt datagrunnlag i Rovbase eller at områdene er reelt tomme for kongeørnterritorier. Gitt en 10 km buffer rundt kjente reirlokalteter er ca. 30 % av brutto landareal i fylker med hekkende kongeørn tomme arealer uten kjent forekomst av kongeørn.

Størst andel av den norske populasjonen finnes i de tre nordligste fylkene i Norge. Estimater for okkuperte kongeørnterritorier med øvre og nedre 95 % konfidensintervall for perioden 2010–2014 er beregnet til 61–87 territorier i Sør-Trøndelag og 64–69 territorier i Nord-Trøndelag (NINA rapport 1158). Med

bakgrunn i det vi vet om kongeørnbestanden i Norge vil etter vår vurdering ikke en eventuell felling av et individ av kongeørn true artens overlevelse eller det genetiske mangfoldet (Jf.nml. § 5).

Fylkesmannen har vurdert beslutningsgrunnlaget som godt. Dersom beslutningsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig, kommer naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) til anvendelse. Ettersom beslutningsgrunnlaget blir vurdert som godt, tillegges føre-var-prinsippet liten vekt i saken.

Siden Fylkesmannen gir avslag på søknaden om felling av kongeørn, anses ikke bestemmelsene i §§ 10- 12 for relevante i denne sammenheng.

Fylkesmannens vurdering

Rovviltforskriften § 12 gir Fylkesmannen hjemmel til å vurdere søknader om skadefelling av kongeørn. Imidlertid stiller denne særbestemmelsen strenge krav for å kunne gi fellingstillatelse enn hva som er tilfelle for de øvrige rovviltartene der tillatelser til felling vurderes av Fylkesmannen etter rovviltforskriftens § 9. For at tillatelse til felling av kongeørn skal kunne gis er det krav om at; forebyggende tiltak i tilstrekkelig grad er utprøvd, skadeomfanget er vesentlig, skadesituasjonene er pågående, samt at tillatelsen kan rettes mot ett bestemt skadevoldende individ.

Det fremgår ikke av søknaden hvorvidt det er påvist ett bestemt skadevoldende individ av kongeørn som ønskes felt. Etter telefonsamtaler med Verran kommune v/Grete Mari Sand, og Fosen reinbeitedistrikt v/Leif Arne Jåma fremkommer det at det per 31.8.15 ikke foreligger kunnskap om hvorvidt det er ett eller flere individer av kongeørn som har forvoldt den aktuelle skaden på tamrein i området. En har ikke noe signalement for én konkret fugl som ønskes felt, men antar at det er én eller et fåtall fugler som har forvoldt skadene på rein i området. Det blir opplyst å være mer enn én kongeørn i området.

Det er i det aktuelle området ikke påvist ett bestemt individ av kongeørn som er knyttet til skadene som er påført tamrein. Vi viser til avgjørelse fra Miljødirektoratet datert 25.8.2015 i en tilsvarende sak angående felling av kongeørn i Rissa kommune. Det fremgår av avgjørelsen at kravet om at én bestemt skadevoldende kongeørn er identifisert og kan knyttes til de vesentlige skadene før tillatelse til felling kan innvilges er et absolutt krav. Det er ingen åpninger i regelverket for å overlate vurderinger knyttet til hvilket individ som bør felles til fellingslaget.

Tillatelse til felling av en ikke identifisert fugl, vil ha form av å være et bestandsregulerende tiltak mer enn en rettet skadefelling. Faren for å felle et annet individ enn fuglen som har forvoldt skaden på tamrein vil være betydelig all den tid skadevolder ikke er identifisert. Ved å gi tillatelse til felling av en tilfeldig kongeørn vil en risikere at en eventuell felling ikke gir tapsreducerende effekt, men kun gir effekt i redusert bestand av kongeørn. Det er ingen åpninger i regelverket for bestandsregulerende felling av kongeørn.

Forebyggende tiltak

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har innvilget søknad om tilskudd til tidlig slakting i reinbeitedistriktet for høsten 2015. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har i forbindelse med behandlingen av saken gitt informasjon om muligheten for å

søke om midler til eventuelle andre forebyggende tiltak, herunder økt tilsyn for om mulig å klare avdekke signalement for den eller de skadevoldende kongeørnene i området.

Konklusjon

Utfra en samlet vurdering av situasjonen finner Fylkesmennene i Nord- og Sør-Trøndelag ikke grunnlag for å tillate skadefelling kongeørn. Det ikke er identifisert ett bestemt skadevoldende individ av kongeørn i området, og tillatelse til felling kan følgelig ikke rettes mot det skadevoldende individet slik forskriften krever.

Vedtak

Ut fra Fylkesmannens vurderinger og med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 12, jf. §§ 1 og 3, avslår Fylkesmannen søknad om tillatelse til felling av kongeørn i Åfjord og Verran kommuner. Vedtaket er fattet i samråd med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Saksopplysninger

Dette vedtaket kan etter reglene i forvaltningsloven påklages, innen 3 uker etter at avgjørelsen er mottatt/ gjort tilgjengelig på www.miljøvedtak.no. En eventuell klage rettes til Miljødirektoratet, men sendes via fylkesmannen. Klagen skal nevne det vedtak som klagen gjelder og nevne den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Alle vedtak som angår felling av fredet rovvilt blir gjort tilgjengelig på www.miljøvedtak.no. De som ønsker å motta vedtak som angår felling av fredet rovvilt kan abonnere på vedtakene der og dermed få de tilsendt per e-post fortløpende. Abonnementet kan avgrenses til bestemte områder.

Med hilsen

Stein-Arne Andreassen (e.f.)
miljøverndirektør

Kjell Vidar Seljevoll
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

1 vedlegg

Kopi:
adresseliste